

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie J. Ł.

oskarżonej z art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 lipca 2020 r.,

na posiedzeniu bez udziału stron

kasacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 sierpnia 2019 r., sygn. akt VI Ka (...), zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 24 sierpnia 2018 r., sygn. akt III K (...)

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k.

postanowił

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. obciążyć J.Ł. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2018 r. sygn. akt III K (...) w ramach zarzucanego aktem oskarżenia czynu uznał J. Ł. za winną tego, że w okresie bliżej nieustalonym, lecz nie wcześniej niż od zimy na przełomie 2015/2016 r. do dnia 8 marca 2016 r., będąc opiekunką czterech psów, znęcała się nad wymienionymi zwierzętami, tj. winną popełnienia występku z art. 35 ust. 1 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w zw. z art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym w dniu 8 marca 2016 r.) i na podstawie art. 59 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym w dniu 8 marca 2016 r.) odstąpił od wymierzenia oskarżonej kary. Ponadto Sąd I instancji na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w zw. z art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym w dniu 8 marca 2016 r.) orzekł przepadek czterech psów, na rzecz

Fundacji M. , ul. [...]. w W. . Na podstawie art. 35 ust. 3 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w zw. z art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym w dniu 8 marca 2016 r.) sąd orzekł tytułem środka karnego zakaz posiadania przez oskarżoną wszelkich zwierząt przez okres 2 lat.

Od powyższego wyroku apelacje wnieśli prokurator, oskarżona i jej obrońca. Oskarżyciel publiczny zaskarżył orzeczenie Sądu Rejonowego w całości na niekorzyść oskarżonej zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku wyrażający się w mylnym wnioskowaniu, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że społeczna szkodliwość czynu oskarżonej nie jest znaczna oraz, że cel postępowania zostanie osiągnięty wyłącznie przez sam fakt skazania oskarżonej i w konsekwencji zastosowaniu instytucji odstąpienia od wymierzenia kary. Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonej kary 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny wskazany przez sąd w wymiarze 20 godzin miesięcznie.

Oskarżona i jej obrońca zarzucili naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wyroku przez sprzeczną z art. 7 k.p.k. ocenę materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonej i zeznań świadków, błąd w ustaleniach stanu faktycznego przez przypisanie oskarżonej nieprawidłowości w opiece nad psami, a także naruszenie przepisów prawa materialnego w zakresie orzeczonego przepadku zwierząt, które w momencie wyrokowania nie były własnością oskarżonej.

Oskarżona wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ewentualnie o zmianę wyroku i uniewinnienie jej, zaś obrońca wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonej.

Wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w W. sygn. akt VI Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt 4 wskazał jako oskarżyciela posiłkowego Fundację M. z siedzibą w W. . W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonej J.Ł., który na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

- I. naruszenie art. 35 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt i przepisów art. 44 k.k., 44a k.k., 45 k.k. oraz art. 45a k.k. przez orzeczenie nieznanego ustawie środka kompensacyjnego w postaci przepadku na rzecz innego podmiotu niż Skarb Państwa, co stanowi uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., a nadto skutkowało rażącym naruszeniem

przepisów postępowania, tj. art. 234 k.p.k. w zw. z art. 35 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt przez nieprawidłowe przyjęcie, że art. 234 k.p.k. ma zastosowanie względem umowy przeniesienia własności zwierząt J. Ł. na rzecz S. i umowa ta jest bezskuteczna wobec Skarbu Państwa w sytuacji, gdy przepadek zwierząt skazanej został orzeczony nie na rzecz Skarbu Państwa, a na rzecz Fundacji M.

2. rażąco naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. przez nierozpoznanie w pełni podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji nieprawidłowej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, zwłaszcza w postaci wyjaśnień oskarżonej, zeznań świadków, czy opinii biegłych M. S. i R. C..

Na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania, zaś na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w W. sygn. VI Ka (...) do czasu rozpoznania kasacji.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasację obrońcy oskarżonej J. Ł. należało ocenić jako oczywiście bezzasadną, wręcz na pograniczu niedopuszczalności. Stosownie do dyspozycji art. 523 § 2 k.p.k., kasację na korzyść oskarżonego strona procesowa może wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Natomiast w wypadku skazania na inną karę niż kara bezwzględnej pozbawienia wolności, możliwość wniesienia kasacji przez stronę procesową limitowana jest podniesieniem zarzutu wskazującego na wystąpienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., tj. zaistnienie tzw. bezwzględnej przyczyny uchylenia orzeczenia.

Zasadnicze znaczenie ma przy tym wymaganie, aby przesłanka należąca do kręgu zamieszczonego w powołanym przepisie realnie wystąpiła w procesie, a tym samym nie jest wystarczające jedynie formalne powołanie się na okoliczność należąca do kręgu bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Uchybienie opisane w kasacji musi w sposób rzeczywisty mieścić się w formule tych uchybień, których katalog zawiera art. 439 k.p.k. (por. postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2014 r., IV KK 215/14). W toku kontroli dopuszczalności kasacji niezbędne jest zatem ustalenie, że treść zarzutu postawionego przez skarżącego rzeczywiście

odpowiada podniesionemu naruszeniu prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 grudnia 2002 r., IV KK 376/02, z dnia 11 grudnia 2013 r., IV KK 402/13, z dnia 1 czerwca 2016 r., IV KK 182/16).

W realiach niniejszej sprawy osk. J.Ł. uznano za winną przestępstwa o znamionach określonych w art. 35 ust. 1a ustawy o ochronie zwierząt, ale odstąpiono od wymierzenia kary, ograniczając się do orzeczenia przepadku zwierząt będących przedmiotem przestępnego działania oraz zakazu posiadania wszelkich zwierząt przez okres 2 lat. Tym samym, dopuszczalność wniesienia kasacji w tej sprawie była ograniczona do przesłanek o charakterze bezwzględny. Wprawdzie w kasacji zarzut oparty na tej podstawie został podniesiony, tj. wskazano na wystąpienie uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., do czego miało dojść w wyniku orzeczenia „*środka kompensacyjnego*” nieznanego ustawie w postaci przepadku zwierząt na rzecz innego podmiotu niż Skarb Państwa, ale przywołanie tej podstawy kasacji jest oczywiście nietrafne albowiem wskazane w kasacji naruszenie przepisów prawa materialnego nie ma takiej postaci. Podkreślić należy, że już z samej systematyki i tytułacji rozdziałów kodeksu karnego wynika, iż przepadek został wyodrębniony z kategorii środków kompensacyjnych. Ponadto, podniesione w nadzwyczajnym środku zaskarżenia uchybienie związane z orzeczeniem przepadku ogranicza się do niewłaściwego – zdaniem skarżącego – określenia podmiotu, na rzecz którego został orzeczony przepadek zwierząt, których dotyczyło zachowanie przypisane oskarżonej. Jednak nie sposób twierdzić, że orzeczenie przepadku przedmiotu na rzecz innego podmiotu niż wskazany w ustawie jest orzeczeniem środka nieznanego ustawie karnej. Niezależnie zatem od tego, że przepadek przedmiotów nie jest środkiem kompensacyjnym (nawet w tytule Rozdziału Va Kodeksu Karnego są to instytucje prawa materialnego wyraźnie rozdzielone), sama instytucja przepadku jest znana ustawodawstwu karnemu, w tym aktom prawnym, które zostały zastosowane w niniejszej sprawie. Odwołując się zatem do rozwiązań determinujących określenie podmiotu, na rzecz którego ma nastąpić orzeczenie przepadku, skarżący w istocie podważa jedynie ten fragment rozstrzygnięcia Sądu, w którym wskazano beneficjenta przepadku, a nie samą decyzję o zastosowaniu tej instytucji, której umocowanie ustawowe również dla autora kasacji nie budzi wątpliwości. Tym

bardziej – dalej idąca – teza sformułowana w tym zakresie w kasacji nie potwierdza przekonania wyrażonego przez skarżącego, że w wyniku hipotetycznie nietrafnego wskazania podmiotu, na rzecz którego orzeczono przepadek zwierząt, doszło do orzeczenia środka nieznanego ustawie w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.

Zauważyć trzeba przy tym, że zagadnienie będące fundamentem nadzwyczajnego środka zaskarżenia, było już przedmiotem zarzutu sformułowanego w skardze apelacyjnej, kiedy to określenie podmiotu, na rzecz którego orzeczono przepadek zwierząt należących do oskarżonej, zostało przez stronę skarżącą uznane wyłącznie za obrazę prawa materialnego. Nie było zatem traktowane na tamtym etapie postępowania, jako okoliczność należąca do kręgu bezwzględnych przyczyn uchylenia wyroku.

Powyższe rozważania doprowadziły sąd kasacyjny do przekonania, że powołane w kasacji ewentualne uchybienie w postaci orzeczenia przepadku zwierząt, których dotyczyło zachowanie przypisane oskarżonej J.Ł., na rzecz podmiotu innego niż Skarb Państwa, nie stanowiło naruszenia prawa objętego dyspozycją przepisu art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. Przepadek zwierząt będących przedmiotem działania sprawcy czynu zabronionego jest bowiem środkiem przewidzianym w obowiązującym porządku prawnym.

W tej sytuacji, skoro kasacja została oparta na wskazaniu uchybienia, które – ze swej istoty należy do zamkniętego kręgu okoliczności mogących stanowić podstawę do wniesienia kasacji na korzyść oskarżonego w wypadku braku skazania na bezwzględną karę pozbawienia wolności, a twierdzenie o wystąpieniu naruszenia prawa rzeczywiście należącego do tej kategorii nie znalazło potwierdzenia, to nadzwyczajny środek zaskarżenia wniesiony w tej sprawie należało ocenić ją jako oczywiście bezzasadny i oddalić na posiedzeniu w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k.

Natomiast drugi z zarzutów kasacyjnych, który nie odwoływał się do okoliczności wymienionych w art. 439 k.p.k. – w sytuacji procesowej istniejącej w tej sprawie – w ogóle nie podlegał ocenie.

Sąd Najwyższy obciążył skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, wobec braku podstaw do zwolnienia jej od obowiązku ich uiszczenia.

Z tych wszystkich względów postanowiono, jak na wstępie.

